บทคัดย่อ

รหัส โครงการ RDG4800040

ชื่อโครงการ ระบบการจัดการพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน ศาสนสถานให้เป็นแหล่ง

ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

ชื่อนักวิจัย นายณัฏฐพงศ์ ถือดำ, นายสมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

E-mail Address natpsu@hotmail.com

ระยะเวลา 1 กันยายน 2548 – 31 สิงหาคม 2549

วัตถุประสงค์

เพื่อหารูปแบบการจัดการการพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน ศาสนสถานในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ หาแนวทางพัฒนาคุณภาพบุคลากรทางวัฒนธรรม กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการร่วมกับ ท้องถิ่นและจังหวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืน

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นของพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน ศาสนสถานในจังหวัด
ภูเก็ต พังงาและกระบี่จากเอกสาร หลังจากนั้นจึงจัดประชุมเครือข่ายผู้ใช้ข้อมูลงานวิจัย และ
ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมเพื่อกำหนดแนวทางในการศึกษา สำรวจความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มี
ต่อพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน ศาสนสถาน เก็บข้อมูลลักษณะการจัดการตามแนวทางที่ผู้ใช้งานวิจัย
และผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมร่วมกันกำหนด โดยการสำรวจ สัมภาษณ์เชิงลึกและประชุมกลุ่มย่อย
นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หารูปแบบการจัดการและกำหยดยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรทาง
วัฒนธรรม

สรุปผล

ยุทธศาสตร์การจัดการพิพิธภัณฑ์ โบราณสถานและศาสนสถานในจังหวัดภูเก็ต พังงาและ กระบี่ ควรประกอบด้วยยุทธศาสตร์อย่างน้อย 2 ยุทธศาสตร์ คือยุทธศาสตร์พัฒนาทรัพยากรและ บริการด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและยุทธศาสตร์การจัดการแบบบูรณาการ

ระบบการจัดการพิพิธภัณฑ์ โบราณสถานและศาสนสถานในจังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ ควรเป็นดังนี้

พิพิธภัณฑ์ต้องจัดการให้มีอาคารจัดแสดงที่มีเอกลักษณ์ มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีห้องน้ำที่ สะอาด มีที่นั่งพัก มีสถานที่บริการอาหารและเครื่องดื่ม บุคลากรของพิพิธภัณฑ์ต้องใช้ภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารได้ มีบุคลิกภาพที่ดีและมีความรู้เรื่องโบราณวัตถุที่จัดแสดงเป็นอย่างดี การบริหาร จัดการองค์กรต้องยึดแบบเอกชน การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ต้องมีชีวิต สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ มี ข้อความบรรยายเป็นภาษาอังกฤษ มีจุดขายที่ชัดเจนและต้องประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้นทั้งทางตรงและ ทางอ้อม เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม

โบราณสถานต้องจัดการให้มีอาคารสำนักงาน อาคารจัดนิทรรศการความเป็นมา และ ความสำคัญของโบราณสถาน มีห้องน้ำไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว จัดประสานตำรวจเพื่อรักษาความ ปลอดภัย จัดหาบุคลากรประจำโบราณสถานแต่ละแห่ง เพื่อทำงานฝ่ายวิชาการและบริการ นักท่องเที่ยว ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณที่ไม่มีสิ่งก่อสร้าง ต้องระบุจุดเด่นของโบราณสถานแต่ละแห่งให้ ชัดเจน ประชาสัมพันธ์โบราณสถานเพิ่มขึ้น ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษา จัดให้เป็น แหล่งเรียนรู้และเป็นสวนสาธารณะของชุมชน

ศาสนสถานต้องจัดการให้มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีสถานที่จอดรถเพียงพอ มีห้องน้ำสะอาดและ เพียงพอ ปราศจากแมวหรือสุนัขจรจัดรบกวน มีที่นั่งพัก มีศาสนมงคลที่เป็นจุดเด่นชัดเจน มีสถานที่ สำหรับกราบนมัสการพระ สนทนาธรรมและประพรหมน้ำพุทธมนต์เป็นสัดส่วน มีเอกสารแนะนำการ ใช้ภาษาในการสนทนาธรรมกับพระ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดบุคลากรเป็นประชาสัมพันธ์ ของศาสนสถาน และจัดให้มีกิจกรรมเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม จัดสร้างเวบไซด์ของวัดเพื่อให้ ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว

คำหลัก การจัดการ, พิพิธภัณฑ์, โบราณสถาน, ศาสนสถาน, แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

Abstract

Project Code RDG48O0040

Project Title Management of Museums, Archeological Sites and Monasteries to

improve and Turn them into Culturally Sustainable Tourism Sites

Investigators Thuedam N., Pinputsil S.

Phuket Rajabhat University

E-mail Address natpsu@hotmail.com

Project Duration 1 September 2005 – 31 August 2006

Objective

The purpose of this study was to find some suitable guidelines for the management of the museums, archeological sites and monasteries in 3 provinces, namely, Phuket, Phang-Nga and Krabi and some guidelines to improve the quality of personnel in the cultural field by setting up a strategic plan to seek a co-operation from the local and provincial administrations in order to turn these areas into sustainable Thai cultural tourist destinations.

Method

The researchers studied the basic information about the museums, archeological sties and monasteries in 3 provinces, Phuket, Phang-Nga and Krabi, in the documents, and had meetings with cultural experts to set up the guidelines of the study. Then they observed and interviewed some tourists who are interested in museums, archeological sites and monasteries following the guidelines. And, they collected the information and analyzed it to find the concept of management.

Conclusion

There are at least two strategic plans to propose for the management of the museums, archeological sites and monasteries to improve them into sustainable tourist sites in Phuket, Phang-Nga and Krabi. The first is the strategic plan for the personnel and operations development and the second is the strategic plan for the integration of the management units.

The management of museums, archeological sites and monasteries in Phuket, Phang-Nga and Krabi should be as follows:

Museums: The suitable ways to improve the museums should start with the development of the uniqueness of the building, a well-organized and beautiful surroundings and clean toilets with some cloth for tourists to dry their hands and some chairs for them to sit. The staff should be able to speak English, have a good personality and good knowledge of the things displayed around the sites. And in view of competitiveness, the performances should be live with English sub-title and a chance to invite the audience to participate. They should have more advertisements and activities that the local communities and administrations can join.

Archeological sites: The office and exhibition area should be separated in different buildings. There should be some clean toilets, a policeman or security guard to take care of the tourists and to coordinate with upper-ranking officers. The surrounding should be improved so the different areas can clearly be separated from one another. The sites should change into a learning centre for the communities to allow them to share their ideas and preserve the sites. This way the communities will feel more important and would like to take care of their own heritage.

Monasteries: The surroundings should be clean and look nice. There should be enough car parking areas and clean toilets. There shouldn't be any stray cats and dogs around. The places should have an atmosphere of a place to take a rest and a place to pray with a Buddha image to help people to focus. The monks should look clean and

M

behave in a suitable manner. There should be a different place for each different activity

and a document to advise what language tourist should use when talking to a monk.

Moreover, the administration should assign a person to do a public relations works and to

organize some activities to allow the communities to participate. A website should be

developed to give information about the monasteries.

Keyword: Management, Museum, Archeological Sites, Monasteries, Culturally Tourism

Site